

Raadsvoorstel

Opsteller

Tideman, Wietske

Vergadering van

30 mei 2023

Kenmerk

Z/23/059882 / D/23/107910

Portefeuillehouder

Walther Kok

Portefeuille

Wmo, ouderenzorg, welzijn, Wulverhorst

Onderwerp

Beleidskader Sociaal Akkoord 2023 - 2027 'Oudewater zijn we samen'

Inleiding

"In de gemeente Oudewater kijken we naar elkaar om en zorgen we voor elkaar. Ons grote organisatievermogen zorgt ervoor dat er voorzieningen en activiteiten zijn voor alle inwoners om een **gezond en vitaal, sociaal en zelfstandig** leven te hebben. Extra ondersteuning is beschikbaar als dit nodig is. Het Stadsteam is het primaire aanspreekpunt voor inwoners met vragen over welzijn, werk, inkomen, opvoeding, zorg en ondersteuning.

We hebben elkaar nodig om een zo gezond, zelfstandig, gelukkig en vitaal mogelijk leven te kunnen leiden. Dat betekent dat er sterke netwerken zijn en uitvoerende organisaties, verenigingen, inwoners en gemeente elkaar kunnen vinden en **samen optrekken** voor de inwoners van de gemeente Oudewater!"

Zo luidt de missie van het sociaal akkoord, de gedachte van waaruit gemeente, inwoners en maatschappelijke partners de komende jaren rondom het sociaal domein met elkaar verder bouwen. Middels dit raadsvoorstel legt het college u het beleidskader van het Sociaal Akkoord voor de komende jaren voor, het resultaat van de eerste stap in de totstandkoming van het Sociaal Akkoord.

Zoals in de startnotitie (Z/23/056110) is opgenomen, stellen we het Sociaal Akkoord op als een drieluik:

1. Het beleidskader, waarin de missie, uitgangspunten en de beleidsdoelen voor de komende jaren staan beschreven
2. De uitvoeringsagenda, waarin staat beschreven op welke wijze de komende jaren uitvoering gaan geven aan de beleidsdoelen. Acties, planning en financiën staan hierin uitgewerkt. Dit plan wordt na het zomerreces ter besluitvorming aan het college voorgelegd, waarna het stuk wordt doorgestuurd aan de gemeenteraad, ter informatie of eventueel ter besluitvorming.
3. De beoogde doelen willen we de komende jaren kunnen monitoren, zowel in cijfers als in woorden. Hoe we deze monitor opzetten, willen we aan de voorkant bedenken en vastleggen. We gaan er vanuit dat we de opzet voor de monitor gelijktijdig met de uitvoeringsagenda opleveren.

In de besprekingen met de raad voorafgaand aan het opstellen van dit beleidskader, werd de wens uitgesproken om vooral door te gaan op de ingeslagen weg en de koers te herijken en eventueel bij te stellen. Het beleidskader, de visie en doelen die hierin beschreven zijn, voldoen hieraan.

De afgelopen maand is op zeer prettige manier met raad, participatieraad en maatschappelijke partners gesproken over hoe het sociaal domein er in Oudewater voor staat en wat er nodig is voor de toekomst. Wat hier is besproken, is verwerkt in het beleidskader.

Om de continuïteit te behouden, zijn de thema's zoals ook gehanteerd in de huidige maatschappelijke agenda aangehouden:

1. Gezondheid, cultuur en bewegen
2. Opvoeden en opgroeien

3. Maatschappelijke ontwikkeling en betrokkenheid
4. Werk en inkomen
5. Wonen en leefomgeving

We zien echter, dat integraal denken en werken dwars staat op het denken in afgebakende thema's. Heel veel onderwerpen komen in verschillende thema's terug, zoals preventie, ontmoeting, bestaanszekerheid, informatievoorziening, domein overstijgende samenwerking. In de uitwerking van onze kaders in een uitvoeringsagenda (het tweede luik in het proces van het Sociaal Akkoord) nemen we de integraliteit mee.

De raad besluit

1. De Maatschappelijke Agenda 2019-2022 in te trekken.
2. Het Beleidskader Sociaal Akkoord 2023 - 2027 'Oudewater zijn we samen' en de daarin opgenomen kaders, vast te stellen.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

De gemeente is op grond van artikel 2.1.2. Wet Maatschappelijke Ondersteuning, artikel 2.2 Jeugdwet, artikel 8d Participatiewet en artikel 13 lid 2 Wet Publieke Gezondheid verantwoordelijk voor het opstellen van een periodiek beleidsplan Sociaal Domein. De gemeenteraad is op grond van artikel 147, lid 2 in samenhang met artikel 108 lid 1 van de Gemeentewet bevoegd tot het vaststellen van beleidskaders. Het uitvoeringsplan wordt vastgesteld door het college en door uw gemeenteraad.

Beoogd effect

Met het in gezamenlijkheid met de stad opstellen van het Sociaal Akkoord willen we bereiken dat maatschappelijke organisaties en de gemeente een gemeenschappelijk beeld hebben van de visie en koers binnen het Sociaal Domein voor de komende jaren. En vooral dat we daarmee gezamenlijk de kaders hebben om de uitvoering ervan goed vorm te kunnen geven, want daar draait het uiteindelijk om.

Argumenten

1.1. Het beleidskader dat voorligt vervangt het huidige beleid zoals geformuleerd in de Maatschappelijke Agenda 2019-2022

Met het vaststellen van dit beleidskader zijn de beleidskaders die geformuleerd waren in de Maatschappelijke Agenda 2019-2022 geactualiseerd. Deze beleidskaders zijn opgenomen in het nu voorliggende beleidskader en vervangen daarmee de Maatschappelijke Agenda 2019-2022.

2.1 De gemeenteraad stelt beleidskaders vast voor de komende jaren voor het Sociaal Domein

Het beleidskader, de uitvoeringsagenda en de kwaliteitsmonitor bevatten doelen, resultaten en inspanningen op het brede Sociaal Domein. Daarmee wordt versnippering voorkomen en wordt een duidelijke koers voor het Sociaal Domein in de komende jaren bepaald. Dit biedt houvast en focus bij het verder ontwikkelen en uitvoeren van het Sociaal Domein brede beleid.

2.2 Het beleidskader geeft richting voor het vormgeven en verder uitwerken van integraal en domeinoverstijgend beleid

In het beleidskader zijn integrale thema's opgenomen die raakvlakken hebben met verschillende domeinen zoals wonen, zorg, veiligheid, sport, cultuur en de inrichting van de openbare ruimte. Het doel is om met het vaststellen van dit beleidskader richting te bepalen voor het verder vormgeven van domeinoverstijgend en integraal beleid.

2.3 Het beleidskader geeft richting voor de verdere uitwerking van het beleidskader in een uitvoeringsagenda en kwaliteitsmonitor.

In het beleidskader zijn de maatschappelijke doelen op vijf thema's geformuleerd. Deze doelen worden samen met partners verder uitgewerkt in een uitvoeringsagenda.

2.4 Door het beleidskader, de uitvoeringsagenda en de kwaliteitsmonitor vast te stellen voldoen we aan de wettelijke wet- en regelgeving. Het vaststellen van het integraal beleidskader is hierin een eerste stap.

Gemeenten zijn op grond van de toepasselijke wetgeving verplicht om periodiek beleid vast te stellen. Met het vaststellen van de drieluik (integraal beleidskader, uitvoeringsagenda en kwaliteitsmonitor) voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en Wet Publieke Gezondheid om periodiek beleid vast te stellen

Kanttekeningen

Om het proces zoals beschreven in de startnotitie te kunnen uitvoeren is het belangrijk dat de organisatie beschikt over voldoende capaciteit en middelen. We hebben de afgelopen jaren gezien dat door diverse crises er veel extra taken zijn bijgekomen in het Sociaal Domein. Ook is er sprake van schaarste op o.a. het personele vlak bij zowel de ambtelijke organisatie als partners.

Financiën

Door uw gemeenteraad is vastgesteld dat het huidig budget het uitgangspunt vormt voor de maatschappelijke agenda. In de huidige begroting zijn extra middelen beschikbaar vanuit onder andere extra middelen vanuit de brede specifieke uitkering ('brede-SPUK', via de circulaires) en de invoering van beschermd wonen (via de circulaires). Er zijn binnen het beschikbare budget daardoor (beperkte) extra middelen beschikbaar om op onderdelen het beleid te intensiveren. Zoals in de startnotitie is vastgelegd gaan we op basis van het vastgestelde beleidskader samen met maatschappelijke partners aan de slag met de uitwerking van deze kaders in de uitvoeringsagenda.

De technische verwerking van de financiële gevolgen hiervan in de begroting (mogelijke verschuiving budget tussen programma's of taakvelden, toevoegen budget vanuit circulaires), gebeurt via de kadernota en/of programmabegroting. De uitvoeringsagenda wordt in oktober ter besluitvorming aan uw gemeenteraad voorgelegd.

Uitvoering

We volgen het proces zoals opgenomen in de startnotitie die in maart met uw raad is besproken. De eerste stap is het opstellen van het beleidskader. De volgende stap in dit proces is het opstellen van een uitvoeringsagenda aan de hand van de beleidskaders en het ontwerpen van een passende monitor. We doen deze uitwerking samen met onze formele en informele partners. Na de zomer leggen we u deze uitvoeringsagenda en opzet voor monitor voor.

Zodra de fase van uitvoering is begonnen, wordt u via de P&C momenten op de hoogte gehouden van de inhoudelijke en financiële voortgang van de uitvoering van het Sociaal Akkoord. Daarnaast nemen we u jaarlijks graag mee in de ontwikkelingen in een raadsinformatiebijeenkomst over het Sociaal Akkoord, waarbij gemeente en partners daarover met u in gesprek gaan.

Communicatie

Bij het opstellen van het Sociaal Akkoord zijn maatschappelijke partners, de gemeenteraad en de participatieraad Oudewater betrokken. Hierdoor is draagvlak en betrokkenheid bij de opstelling en uitvoering van het Sociaal Akkoord gecreëerd en gebruik gemaakt van de inhoudelijke expertise van onze maatschappelijke partners en een goede basis gelegd voor de samenwerking bij de uitvoering.

- De gemeenteraad is betrokken door in maart de kaders vast te stellen voor de totstandkoming van het sociaal akkoord. Ook is er begin mei een gesprek geweest tussen de gemeenteraad, de gemeente, de Wulverhorst en het Stadsteam Oudewater over de huidige stand van het sociaal domein en de aanbevelingen om mee te nemen in het sociaal akkoord. Belangrijke thema's in dit gesprek waren het belang van integraal werken, ons richten op 'doen' en haalbaarheid van uitvoering in plaats van te lang te praten over wat er nodig is, het belang van preventie en domeinoverstijgende samenwerking.
- De participatieraad Oudewater heeft op verschillende momenten meegepraat en meegedacht op de voortgang en de inhoud en blijft dit tijdens de uitvoering van het sociaal akkoord ook doen. De participatieraad noemde het belang van denken vanuit 'positieve gezondheid', zonder de aandacht te verliezen voor inwoners die ondersteuning nodig hebben. Aandacht gevraagd voor ontmoetingsmogelijkheden voor verschillende groepen Oudewateraren, met name jongeren, ouderen en nieuwe inwoners. Ook werd de zorg uitgesproken over mogelijke problemen met de aanwas van nieuwe vrijwilligers en hoe belangrijk het is ook jongeren te verleiden tot het doen van vrijwilligerswerk.

- Maatschappelijke partners zijn op verschillende manieren betrokken. Op overlegtafels en netwerkoeverleggen zijn doelen en toekomstbeelden besproken. Dit is meegenomen in de inhoud van het Sociaal Akkoord. Op 11 mei zijn 50 betrokkenen van zo'n 20 maatschappelijke organisaties aanwezig geweest bij een bijeenkomst om de doelen in het sociaal akkoord te bespreken. Dit vormde de basis voor het beleidskader zoals deze nu worden gepresenteerd. Belangrijke thema's die daar werden genoemd: communicatie over aanbod en regelingen, onderlinge samenwerking tussen organisaties, samenredzaamheid, kansengelijkheid, breder kijken naar gezondheid, aandacht voor jongeren, inzetten van doe-kracht van inwoners.

Samenhang met eerdere besluitvorming

- Raadsbesluit startnotitie sociaal akkoord 2022- 2027 (Z/23/056110 / D/23/056110)

Bijlagen

- Raadsbesluit Beleidskader Sociaal Akkoord 2023 - 2027 'Oudewater zijn we samen' (Z/23/059882 / D/23/107908)
- Beleidskader Sociaal Akkoord 2023 - 2027 'Oudewater zijn we samen' (Z/23/059882 / D/23/107904)